

Keski-Suomen hyvinvointialue

Aluevaltuusto

Aluevaltuustoaloite

Huumeiden käytön ehkäisemisen ja käyttäjien hoidon koordinoituvastuu hyvinvointialueelle Keski-Suomessa

Huumeiden käyttö on lisääntynyt vuosi vuodelta. Uusia entistä vaarallisempia huumeita tulee markkinoille. Uusia hankintakanavia tulee käyttöön. Tämä näkyy myös huumekuolemien määrän voimakkaana kasvuna. Asiantuntijat ovat kuvanneet nykytilannetta hätätilaksi.

Vuonna 2023 Suomessa kuoli huumeisiin 310 ihmistä. Esimerkiksi liikenteessä kuoli samana vuonna 185 ihmistä. Alle 25-vuotiaiden huumekuolemien määrä vuonna 2015 oli 16, vuonna 2019 jo 54 ja vuonna 2023 peräti 91 lasta ja nuorta. Keski-Suomessa kehitys on yhtä huolestuttava kuin koko maassa. Ongelma kattaa alueemme kaikki kunnat.

Huumeiden käyttö on vakava ja kasvava sosiaalinen ja terveydellinen ongelma. Siihen liittyy monenlainen rikollisuus. Se johtaa käyttäjän syrjäytymiseen, opiskelun keskeytymiseen, työkyvyn menetykseen, kalliisiin hoitoihin ja usein ennenaikaiseen kuolemaan. Ongelma ei koske vain käyttäjää, vaan erittäin raskaasti myös koko hänen perhettään, sukuaan, asuinyhteisöään, koulu-, opiskelu- ja työtovereitaan sekä monia muita henkilöitä ja näiden turvallisuutta ja hyvinvointia.

Huumeiden käytön ennalta ehkäisy ja käyttäjien hoidon ja läheisten tuen järjestäminen on hajanaista. Vastuu jakaantuu mm. sosiaali- ja terveydenhuollolle, poliisille, oikeuslaitokselle, rikosseuraamusviranomaiselle, tullille, työnantajille, työterveyshuollolle, kuntien ja kuntayhtymien sivistys- ja nuorisotoimelle, toisen asteen oppilaitoksille, ammattikorkeakoululle, yliopistolle sekä useille kolmannen sektorin toimijoille.

Kun millään em. taholla ei ole selkeää kokonais- ja koordinoituvastuuta, ei vastuuta käytännössä ole millään taholla. Siksi huumeiden käyttäjät ja heidän läheisensä ovat jääneet em. tahojen toiminnan suhteen väliin putoajiksi. Tämä on osaltaan johtanut ongelman kasvuun vakavine seurauksineen.

Koska hyvinvointialue vastaa sosiaali-, lastensuojelu-, terveys- (ml. mielenterveys-) ja osin turvallisuuspalveluista, voisi se olla sopivin organisaatio ottamaan kokonais- ja koordinoituvastuun huumeiden käytön ehkäisystä sekä huumeiden käyttäjien ja muiden huumeista kärsivien hoidon ja tuen järjestämisestä yhteistyössä em. tahojen kanssa.

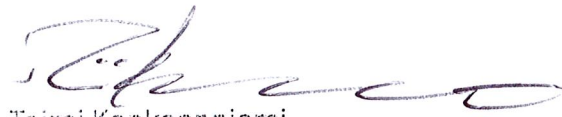
Keski-Suomen hyvinvointialueen olisi perusteltua olla edelläkävijä tässä asiassa. On myös syytä selvittää mahdollisuus hakea ja saada taloudellista tukea eri tahoilta tätä tarkoitusta varten.

Mikäli yksilön tietosuojaa koskevat säädökset estävät tiedon vaihdon ja muun järkevän käytännön toteuttamisen, tulisi hyvinvointialueen tehdä ao. tahoille esitykset tarvittavista muutoksista säädöksiin.

Lopuksi toteamme, että Suomen väestökehitys on huolestuttava syntyvyyden romahduksen johdosta. Meillä ei ole varaa menettää kasvavaa määrää nuoria huumeiden käyttäjiksi ja sen seurauksena opiskelu- ja työkyvyttömyiksi, rikollisuuteen ja ennenaikaiseen kuolemaan.

Edellä todetun perusteella esitämme, että Keski-Suomen hyvinvointialue ottaa alueellaan selkeästi johtavan toiminta- ja koordinoituvastuun huumeiden käytön ehkäisemiseksi sekä huumeiden käyttäjien hoidon järjestämiseksi yhteistyössä kuntien, poliisin ja muiden valtion viranomaisten, oppilaitosten, työntekijä- ja työnantajajärjestöjen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Jyväskylässä, 10.12.2024

Toimi Kankaanniemi

JUKKA HAAPARANTA

Kauko Joensuu

Sari Nieminen

Pekka Niemi Hakanen ja Jukka Peltonen

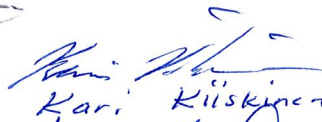

Alla Paloniemi

Jouko Nykänen

Kuusi Kuitonen

K-E KUITONEN

Jukka Haara

Jukka Häätäinen

Leena Kautto-Kaukka

Satu Kytölä

Sirpa Marttila

Petteri Moushu

Liisa Pappi

Marika Viikari

Marika Viikari-Kemppinen

Mikko Lehto →
Mikko KOLUJA

Kaarlo Sam
Kariina Saaste

Sara
Sara Kassi-Johanna

Jonas
JONAS KORTTA

Elma
ELMA HEIKY

Jani
Jani Hättilä

Meni
Meni Lumela